

ยูคาลิปตัส (*Eucalyptus* L'Hér.)

- (1) เลขที่คำขอ : 180/2550 วันที่ยื่นคำขอ : 16 มกราคม 2551
- (2) ชื่อผู้ขอ : บริษัท ยูคาลิปตัส เทคโนโลยี จำกัด
- (3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : เอช 291
- (4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืชใหม่ : ยูคาลิปตัสพันธุ์เอช 291 ได้จากการควบคุมการผสมเกสร (Controlled pollination) ข้ามสปีชีส์ (interspecific hybridization) ระหว่างต้นแม่พันธุ์ โอ 35 สายพันธุ์ *E. camaldulensis* กับ ต้นพ่อพันธุ์ ปี 2 สายพันธุ์ *E. brassiana*
- (5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

ปี 2533 บริษัทฯ คัดแม่ไม้ ชนิด *E. camaldulensis* มาจาก แปลงบ้านชำโสม อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี โดยนำกิ่งมาขยายพันธุ์ ด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อโดยห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา ปี 2535 ได้ทำการปลูกทดสอบผลผลิตในพื้นที่ อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา และปลูกในแปลงผสมพันธุ์ พื้นที่ อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา ปี 2538 คัดเลือกแม่ไม้ที่มีคุณสมบัติที่ดีได้ยูคาลิปตัส สายพันธุ์โอ 35 ใช้เป็น พ่อ แม่ในการผสมสร้างเมล็ดลูกผสม ปี 2533 บริษัทฯ ได้นำเมล็ด ชนิด *E. brassiana* มาจาก อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์ และได้ทำการเพาะเมล็ดปลูกทดสอบสายพันธุ์ ในพื้นที่ จ.ฉะเชิงเทราและจ.ปราจีนบุรี ปี 2537 ทำการคัดเลือกแม่ไม้ ได้ยูคาลิปตัส สายพันธุ์ ปี 2 แล้วนำมาขยายพันธุ์ เพื่อนำมาปลูกในแปลงผสมพันธุ์พื้นที่ อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา ใช้เป็น พ่อแม่ในการผสมสร้างเมล็ดลูกผสม ปี 2538 ควบคุมการผสมเกสร (Controlled pollination) ข้ามสปีชีส์ (interspecific hybridization) ระหว่างต้นแม่พันธุ์ โอ 35 สายพันธุ์ *E. camaldulensis* กับ ต้นพ่อพันธุ์ ปี 2 สายพันธุ์ *E. brassiana* ในพื้นที่ อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา ปี 2539 นำเมล็ดลูกผสมที่ได้มาปลูกทดสอบเมล็ดลูกผสม (Progeny Trial) ใน อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา วางแผนการทดลองแบบ RCBD จำนวน 6 ซ้ำๆ ละ 9 ต้น คัดต้นแม่ไม้เมื่อไม่อายุ 3 ปีพิจารณาจากลักษณะดีเด่น ในด้านการเจริญเติบโต รูปทรงต้น และความสูงเป็นหลัก (phenotypic selection) ได้ ต้นแม่ไม้ เอช 291 ปี 2542 ขยายพันธุ์ต้นแม่ไม้ เอช 291 ด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ โดยห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ อ.พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา จนได้จำนวนกล้าไม้ที่เพียงพอ สำหรับปลูกทดสอบคุณสมบัติโคลน (Clonal Trial) ปี 2543 ปลูกทดสอบคุณสมบัติโคลน (Clonal Trial) จำนวน 4 แปลง ในพื้นที่ อ. กบินทร์บุรี จ. ปราจีนบุรี อ. เขาฉกรรจ์ จ. สระแก้ว และ อ. สตึก จ. บุรีรัมย์ วางแผนการทดลองแบบ RCBD จำนวน 4 ซ้ำๆ ละ 50 ต้น ไม่อายุ 3 ปี พบว่า โคลน เอช 291 มีคุณสมบัติด้านการเจริญเติบโตที่ดี และมีความสม่ำเสมอภายในโคลน

ระยะกล้าไม้ (อายุ 1 – 3 เดือน)

ลักษณะลำต้น

ลำต้นทรงเหลี่ยม

ลักษณะใบ ยอดอ่อนสีเขียวอ่อน รูปใบหอก ขอบใบเรียบ มีการเรียงตัวของใบสลับ ตั้งแต่แรก สีเส้นกลางใบมีสีเหลือง สีก้านใบสีแดงแกมเขียว

ระยะต้นเจริญเติบโตเต็มที่ (อายุมากกว่า 2 ปี)

ลักษณะลำต้น ลำต้นเดี่ยว ทรงกลม ไม่มีร่องไต่กิ่ง เปลือกติดทั่วลำต้น เปลือกชนิดเรียบ เป็นแผ่น การลอกเปลือกเป็นแถบสั้น สีของเปลือกนอก Green Group 139 D สีเปลือกด้านใน Grey Brown Group N199 B

ลักษณะใบ สีของใบอ่อน Greyed Orange Group 175 A ใบรูปหอกแคบ ขอบใบเรียบ สีใบแก่ Green Group 138 A สีเส้นกลางใบ Yellow Green Group 144 A สีก้านใบ Yellow Green Group 153 A

ลักษณะดอก เป็นช่อดอกเดี่ยว เกิดที่ซอกใบ ช่อดอกสมมาตรตามรัศมี ลักษณะก้านช่อดอกเป็นรูปทรงกระบอก รูปทรงของเกสรเพศผู้ลักษณะเฉียงเมื่อตัดตามแนวตั้งของดอกตูม รูปทรงของดอกตูมเป็นรูปกระสวย รูปทรงของฝักปิดเป็นรูปกรวย ลายบนผิวดอกตูมเรียบ สีของเกสรเพศผู้เป็นสีครีม ลักษณะของก้านชูอับเรณูตั้งตรง รูปทรงของอับเรณูเป็นรูปรียาว

ลักษณะผล ผลเป็นรูปถ้วย

พันธุ์ เอช 291

